

ПОГОДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради
школи

01.06.2021 р. протокол № 9
Голова педагогічної
ради Л.В.Гутаріна

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Слобожанської гімназії №2

 Л.В.Гутаріна
« 08 » 2021 року

**Освітня програма
початкової освіти (1-4 класи)
Слобожанської гімназії №2
Слобожанської селищної ради
Чугуївського району Харківської області
на 2021/2022 навчальний рік**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Тип навчального закладу: Слобожанської гімназії №2 Слобожанської селищної ради Чугуївського району Харківської області.

Освітня програма Слобожанської гімназії №2 Слобожанської селищної ради Чугуївського району Харківської області на 2021/2022 навчальний рік розроблена відповідно до ст.33 закону України «Про освіту», ст.15, 38, 39 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р).

Освітня програма враховує вимоги Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688 «Про внесення змін до Державного стандарту початкової школи») (у 1-4-х класах), з урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2021/2022 навчальному році освітня програма школи розроблена на основі:

- для 1-2-х класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 №1272);
- для 3-4-х класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 №1273).

Головною метою гімназії є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Головними завданнями гімназії є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності,

відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- розвиток особистості учня, його здібностей і обдаровань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням школи.

Гімназія несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання фінансової дисципліни.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

У зв'язку із світовим викликом щодо епідеміологічної ситуації, яка розпочалась у 2020 році, що також має місце в Україні, та необхідністю ведення карантинних заходів задля запобігання поширенню вірусних хвороб, забезпечення якісного виконання освітньої програми в 2021/2022 навчальному році в школі можливе впровадження дистанційного навчання за допомогою платформи G Suite for Education.

Освітня програма визначає:

- ✓ загальний обсяг навчального навантаження;
- ✓ рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- ✓ вимоги до осіб, які працюватимуть за цією освітньою програмою;
- ✓ річний навчальний план для 1-2-х класів з українською мовою навчання;
- ✓ річний навчальний план для 3-4-х класів з українською мовою навчання;
- ✓ перелік типових освітніх програм.

Перед школою поставлені такі цілі освітнього процесу:

- ✓ забезпечення засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- ✓ забезпечення наступності освітніх програм усіх рівнів;
- ✓ створення основи для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- ✓ формування позитивної мотивації учнів до навчальної діяльності;
- ✓ забезпечення соціально-педагогічних відносин, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- ✓ підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
- ✓ проведення атестації та сертифікації педагогів;
- ✓ цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи;
- ✓ забезпечення якісного виконання освітньої програми в умовах дистанційного навчання під час введення карантину.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказами МОН від 09.10.2020 №572, від 17.08.201 №921, від 08.04.2016 №401). При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України “Про загальну середню освіту”.

П'ятиденний навчальний тиждень. Навчальні заняття організовуються за семестровою системою. Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули не менше 30 днів. Початок занять о 8.00.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти за освітньою програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів складає 805 годин/навчальний рік, для 2 класів – 875 годин/навчальний рік, для учнів 3-х

класів складає 910 годин/навчальний рік, учнів 3-х класів складає 910 годин/навчальний рік, для учнів Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах I ступеня (далі – навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів та передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, яка враховує особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення та в якій передбачено додаткові години на вивчення курсів за вибором, індивідуальні та групові заняття. Варіативна складова навчальних планів початкової школи використовується для індивідуальних та групових занять «Російська мова та читання».

До освітньої програми додано навчальні плани, що пропонують підхід до організації освітнього процесу (Додаток 1, Додаток 2), перелік типових освітніх програм (Додаток 3).

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес може бути організований різноманітно, з використанням інтерактивних форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, навчально-практичні заняття, інтегровані уроки, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, оглядові та навчальні екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 1-2 класів НУШ

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів у першому класі носить формувальний характер, здійснюється вербально, на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає активне залучення учнів до самоконтролю та самооцінювання на основі наказу МОН України від 20.08.2018 № 924 [«Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у Новій українській школі»](#)).

Метою оцінювання учня в першому класі є:

- ✓ формування впевненості в собі, в своїх можливостях;
- ✓ відзначення будь-якого успіху;
- ✓ акцентування уваги на сильних сторонах, а не на помилках;
- ✓ діагностування досягнення на кожному з етапів навчання;

- ✓ адаптування освітнього процесу до здатностей дитини;
- ✓ запобігання виробленню страху помилки;
- ✓ виявлення проблем і вчасне запобігання їх нашаруванню;
- ✓ стимулювання бажання вчитися та прагнути максимально можливих результатів.

Навчальні досягнення учнів других класів підлягають формувальному і підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню. Оцінювання результатів навчання учнів других класів здійснюється вербально (відповідно до наказу МОН України від 27.08.2019 № 1154 [«Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу»](#)).

Застосування формувального оцінювання реалізує такі освітні завдання:

- ✓ Підтримання бажання вчитися та прагнути до максимально можливих результатів.
- ✓ Сприяння оптимальному темпу здобуття освіти учнів.
- ✓ Формування в учнів впевненості в собі.
- ✓ Формування в учнів рефлексивного ставлення до власних помилок. Усвідомлення ними, що власні помилки – це шлях до успіху.
- ✓ Забезпечення постійного зворотнього зв'язку щодо сприйняття та усвідомлення учнями навчального матеріалу на кожному етапі уроку (щоб вчитель бачив, чого досягли учні, де роблять помилки).
- ✓ Здійснення діагностування особистісного розвитку та навчальної діяльності учнів на кожному з етапів навчання.

Шляхи формувального оцінювання

1. Педагогічне спостереження за навчальною та іншими видами діяльності учнів.
2. Аналіз учнівських портфоліо, попередніх навчальних досягнень учнів результатів їхніх діагностичних робіт.
3. Самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів.
4. Оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками.

За результатами формувального оцінювання заповнюється свідоцтво досягнень двічі на рік (у жовтні перша частина, у травні – перша і друга частини). Вчителі у Свідоцтві досягнень фіксують інформацію про навчальних поступ учня протягом року з усіх предметів згідно з очікуваними результатами, визначеними освітньою програмою та надає рекомендації щодо подальшого навчання. Свідоцтво досягнень заповнюється підписується батьками, вчителем. Завірена копія залишається у особовій справі учня, а оригінал свідоцтва залишається у батьків. Свідоцтво досягнень потрібне для того, щоб дати батькам і учням зрозумілий та структурований зворотний зв'язок про те, що відбувалося протягом навчального року чи семестру.

Метою Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів третіх і четвертих класів Нової української школи (далі – Методичні рекомендації) є визначення основних підходів та орієнтовних вимог до оцінювання результатів навчання учнів третіх та четвертих класів, які навчаються за Державним стандартом початкової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (зі змінами). Для учнів третіх та четвертих класів застосовується формувальне та підсумкове (тематичне, семестрове та річне оцінювання).

Важливу роль у формуальному та підсумковому оцінюванні відіграють критерії, за якими воно здійснюється. Критерії оцінювання визначаються вчителем (із поступовим залученням до цього процесу учнів) відповідно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів з орієнтуванням на вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначених Державним стандартом початкової освіти до другого циклу навчання (3-4 класи), й очікуваних результатів, зазначених в освітній програмі закладу загальної середньої освіти (модельних навчальних програмах).

Об'єктами формуального оцінювання є як процес навчання учнів, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат їх навчальної діяльності на певному етапі навчання.

Формуальне оцінювання здійснюється шляхом:

- педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів;
- аналізу портфоліо учнівських робіт, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;
- самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;
- оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками;
- застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу.

У третьому та четвертому класах рекомендуємо дотримуватись алгоритму діяльності вчителя під час організації формуального оцінювання та використовувати інструментарій формуального оцінювання, запропонований у методичних рекомендаціях щодо орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів.

Орієнтовні вимоги до педагогічного спостереження, учнівського портфоліо, само- та взаємооцінювання викладено у наказі Міністерства освіти і науки України від 27.08.2019 № 1154.

Результати формувального оцінювання відображаються в оцінних судженнях учителя/учнів/батьків, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. Оцінні судження вчителя мають бути об'єктивними, конкретними, чіткими, лаконічними, доброзичливими, слугувати зразком для формулювання оцінних суджень учнями. В оцінному судженні відображають прогрес учнів та поради щодо подолання утруднень, за їх наявності, у досягненні очікуваних результатів навчання відповідно до програмових вимог.

Підсумкове оцінювання (тематичне, семестрове і річне) у третіх та четвертих класах здійснюється за рівневою шкалою, а його результати позначаються словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)».

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти (учні 4-х класів) проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Підсумкове тематичне оцінювання здійснюється за результатами виконання діагностичних робіт, розроблених на основі компетентнісного підходу, які можуть бути усними чи письмовими, у формі тестових завдань, цифровій формі (зокрема тестування в електронному форматі), комбінованої роботи, практичної роботи, усного опитування тощо. Завдання для діагностичних робіт розробляються з урахуванням обов'язкових результатів навчання та відповідних умінь, рівні сформованості яких визначено у додатку до цих Методичних рекомендацій (додаток 1). Форми і види оцінювання, зміст завдань учитель обирає самостійно з урахуванням особливостей учнів класу. Обсяг діагностичних робіт визначається із розрахунку прогнозованого часу на виконання окремих завдань учнями, з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, їхньої готовності до виконання того чи іншого завдання. У третіх та четвертих класах тривалість виконання діагностичної роботи не повинна перевищувати 35 хвилин (із 40 хвилин уроку 5 хвилин – інструктаж, 35 хвилин – виконання роботи).

Періодичність проведення діагностичних робіт відображається у календарно-тематичному плані з урахуванням кількості тем у межах кожного предмета.

Письмові діагностичні роботи виконуються у зошитах для діагностичних робіт або на окремих аркушах, бланках тощо.

Оцінювання діагностичних робіт здійснюється у відповідності до критеріїв оцінювання результатів навчання, визначених у додатку до цих Методичних рекомендацій.

Під час проведення підсумкового (тематичного, семестрового та річного) оцінювання визначається рівень сформованості кожного загального навчального результату, визначеного Державним стандартом початкової освіти, у відповідності до логіки та послідовності його формування згідно з навчальною програмою. Результати проведення діагностичних робіт у класному журналі не фіксуються.

Середня оцінка за тематичне, семестрове та річне оцінювання не виводиться. У журнал та свідоцтво досягнень виставляється рівень за кожен результат навчання з навчальних предметів/інтегрованих курсів наприкінці кожного навчального семестру та навчального року. Річним оцінюванням є результати навчання учнів за останній семестр.

У свідоцтві досягнень учитель фіксує розгорнуту інформацію про сформованість наскрізних умінь учнів та рівні результатів їх навчання.

Наскрізні уміння позначаються словами: «має значні успіхи», «демонструє помітний прогрес», «досягає результату за допомогою дорослих», «потребує значної уваги і допомоги». Рівень сформованості наскрізних умінь учнів визначає учитель на основі педагогічних спостережень та аналізу учнівського портфоліо.

Під час заповнення свідоцтва досягнень вчитель може використовувати графічні позначки на власний розсуд. Документ підписують учитель і батьки (особи, які їх замінюють). Оригінал свідоцтва досягнень надається батькам, а його завірена копія зберігається в особовій справі учня в закладі освіти.

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 1-2-х класів з українською мовою навчання

<i>Навчальні предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень у класах</i>					
	1-А	1-Б	1-В	2-А	2-Б	2-В
Українська мова	7	7	7	-	-	-
Українська мова та читання	-	-	-	7	7	7
Іноземна мова (англійська)	2	2	2	3	3	3
Математика	4	4	4	4	4	4
Я досліджую світ	3	3	3	3	3	3
Мистецтво: музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1
Мистецтво: образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1
Дизайн і технології	1	1	1	1	1	1
Інформатика	-	-	-	1	1	1
Фізична культура	3	3	3	3	3	3
Разом	22	22	22	24	24	24
Гранично допустиме навантаження на одного учня	20	20	20	22	22	22
<u>Індивідуальні та групові заняття:</u> Російська мова та читання	1	1	1	1	1	1
Всього (без урахування поділу класів на групи)	23	23	23	25	25	25

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 3-4-х класів з українською мовою навчання

<i>Навчальні предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень у класах</i>			
	3-А	3-Б	4-А	4-Б
Українська мова	3,5	3,5	3,5	3,5
Літературне читання	3,5	3,5	3,5	3,5
Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
Математика	5	5	5	5
Я досліджую світ	3	3	3	3
Мистецтво: музичне мистецтво	1	1	1	1
Мистецтво: образотворче мистецтво	1	1	1	1
Дизайн і технології	1	1	1	1
Інформатика	1	1	1	1
Фізична культура	3	3	3	3
Разом	25	25	25	25
Гранично допустиме навантаження на одного учня	23	23	23	23
<u>Індивідуальні та групові заняття:</u> Російська мова та читання	1	1	1	1
Всього (без урахування поділу класів на групи)	26	26	26	26

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Перелік типових освітніх програм

Класи	Мова навчання	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України
1-2	з українською мовою навчання	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я., 1-2 класи (Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272) https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovih-osvitnih-program-dlya-1-2-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti
3-4	з українською мовою навчання	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я., 3-4 класи (Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273) https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovih-osvitnih-program-dlya-3-4-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-1273